

Zagadnienia na egzamin dyplomowy w roku akademickim 2025/2026

filologia germańska

studia stacjonarne pierwszego stopnia

JĘZYKOZNAWSTWO

1. Dyscypliny językoznawcze: fonetyka i fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, językoznawstwo historyczne, socjolingwistyka, akwizycja języka, dialektologia, etnolingwistyka i in. [Die Sprachwissenschaft und ihre Teildisziplinen: Phonetik und Phonologie, Morphologie, Syntax, Semantik, Pragmatik, historische Sprachwissenschaft, Soziolinguistik, Spracherwerbsforschung, Dialektologie, Ethnolinguistik u.a.]
2. Modele komunikacji językowej (Bühlera, Shannona-Weavera, Jakobsona, von Thuna), funkcje języka wg Jakobsona, znak językowy [Kommunikationsmodelle (das Organon-Modell, das Sender-Empfänger-Modell, Jakobsons Kommunikationsmodell, das Vier-Seiten-Modell), Funktionen der Sprache nach Jakobson, das sprachliche Zeichen]
3. Historia językoznawstwa: główne nurty i teorie (powstanie języka, reformacja, młodogramatycy, strukturalizm, generatywizm) [Geschichte der Sprachwissenschaft: die wichtigsten Trends und Theorien (Entstehung der Sprache, Reformationszeit, die Junggrammatiker, der Strukturalismus, die generative Transformationsgrammatik)]
4. Klasyfikacje języków naturalnych [Klassifizierung der natürlichen Sprachen]
5. Modele gramatyczne (gramatyka szkolna, walencyjna, generatywna) [Grammatikmodelle (Schulgrammatik, Valenzgrammatik, generative Grammatik)]
6. Części mowy ich kategorie gramatyczne, metody analizy deskryptywno-taksonomicznej, kryterium znaczeniowe, morfologiczne i syntaktyczne [Wortarten und ihre grammatikalischen Kategorien, Methoden der deskriptiv-taxonomischen Analyse, das Kriterium der Bedeutung, das morphologische und syntaktische Kriterium]
7. Części zdania i ich funkcje składniowe, szyk zdania, rodzaje zdań [Satzglieder und Syntaxfunktionen, Satzgliedfolge, Satzarten]

8. Semantyka i leksykologia: słowo a leksem, sem i semem; znaczenie denotatywne i konotatywne; autosemantyka i synsemantyka; metafora i metonimia; relacje semantyczne między leksemami – hiperonimia, hiponimia, synonimia, antonimia, homonimia i polisemia [Semantik und Lexikologie: Wort vs. Lexem, Sem, Semem, denotative Bedeutung, konnotative Bedeutung, Autosemantika, Synsemantika, Metapher und Metonymie, semantische Relationen zwischen Lexemen – Hyponymie, Hyponymie, Synonymie, Antonymie, Homonymie und Polysemie]
9. Frazeologia: frazeologizm a wolny związek wyrazowy, podstawowe cechy frazeologizmów, ich klasy i klasyfikacje [Phraseologie: Phraseologismus vs. Freie Wortverbindung, Merkmale der Phraseologismen, ihre Klassen und Klassifikationen]
10. Zmienność słownictwa i słowotwórstwo: archaizm, neologizm, okazjonalizm; typy zapożyczeń: zapożyczenia właściwe, strukturalne (kalki) i semantyczne; typy słowotwórstwa: kompozycja, derywacja, konwersja, kontaminacja [Wortschatzwandel und Wortbildung: Archaismus, Neologismus, Okkasionalismus; Entlehnungsarten: Lehnwörter, Lehnprägungen, Lehnbedeutungen; Wortbildungsarten: Komposition, Derivation, Konversion, Kontamination]
11. Leksykografia: słowniki jedno- i dwujęzyczne; klasyfikacje, struktury i funkcje słowników [Lexikografie: einsprachige und zweisprachige Wörterbücher; Klassifikationen, Strukturen und Funktionen von Wörterbüchern]
12. Lingwistyka kontrastywna: etapy i miejsce badań kontrastywnych w lingwistyce, wybrane zagadnienia kontrastywne na płaszczyźnie leksykalnej i gramatycznej [Kontrastive Linguistik: wichtige Etappen und der Stellenwert der kontrastiven Forschung in der Linguistik, ausgewählte Themen der kontrastiven Linguistik in Bezug auf Lexikologie und Grammatik]
13. Formy użycia języka niemieckiego i jego rozwój na płaszczyźnie fonetycznej, leksykalnej i gramatycznej. Wpływ czynników społeczno-kulturowych na rozwój języka niemieckiego [Formen des Gebrauchs der deutschen Sprache und ihre Entwicklung auf phonetischer, lexikalischer und grammatikalischer Ebene. Der Einfluss soziokultureller Faktoren auf die Entwicklung der deutschen Sprache]
14. Badania nad akwizycją języka: akwizycja języka pierwszego, drugiego i języka obcego, teorie akwizycji języka [Spracherwerbsforschung: Erwerb der ersten und zweiten Sprache sowie einer Fremdsprache, Theorien zum Spracherwerb]
15. Historia i teraźniejszość języka niemieckiego: etapy rozwoju języka niemieckiego, język niemiecki na tle innych języków germańskich, różnicowanie regionalne i status języka

niemieckiego w krajach europejskich, kontakty językowe i tendencje rozwoju współczesnego języka niemieckiego [Geschichte und Gegenwart der deutschen Sprache: Etappen der deutschen Sprachgeschichte, Deutsch unter anderen germanischen Sprachen, regionale Differenzierung und der Status der deutschen Sprache in den europäischen Ländern, Sprachkontakte und Tendenzen in der Entwicklung des modernen Deutsch]

LITERATUROZNAWSTWO

1. Najważniejsze formy literatury średniowiecznej: Liryka dworska i rycerska, epos rycerski i bohaterski, najważniejsi przedstawiciele [Hauptformen der mittelalterlichen Literatur: Minnesang, Heldenepos, höfisches Epos, die bedeutendsten Vertreter]
2. Nurty literackie XVI i XVII wieku i ich najważniejsi przedstawiciele [Literarische Formen und Strömungen des 16. und 17. Jahrhunderts und ihre wichtigsten Vertreter]
3. Literatura okresu oświecenia – znaczenie twórczości Gottholda Ephraima Lessinga [Literatur der Aufklärung, die Bedeutung des Schaffens von Gotthold Ephraim Lessing]
4. Twórczość Johanna Wolfganga Goethego [Das Schaffen von Johann Wolfgang Goethe]
5. Twórczość Friedricha Schillera [Das Schaffen von Friedrich Schiller]
6. Literatura niemieckiego romantyzmu: periodyzacja, program, gatunki literackie, najważniejsi przedstawiciele [Literatur der deutschen Romantik: Periodisierung, Programm, literarische Gattungen, Hauptvertreter]
7. Liryka polityczna i dramat okresu międzyrewolucyjnego 1815-1848 (H. Heine, G. Büchner u.a.), literatura okresu Biedermeier i jej przedstawiciele [Politische Lyrik und das Drama im Jungen Deutschland und im Vormärz (H. Heine, G. Büchner u.a.), Literatur des Biedermeier und ihre Vertreter]
8. Literatura okresu realizmu poetyckiego: program literacki, gatunki i przedstawiciele [Literatur des Realismus: Literaturprogramm, Gattungen und Vertreter]
9. Literatura niemieckiego naturalizmu na przykładzie twórczości Gerharta Hauptmanna [Literatur des deutschen Naturalismus am Beispiel der Werke von Gerhart Hauptmann]
10. Literatura niemieckiego modernizmu: prądy literackie, przedstawiciele i ich twórczość [Deutsche Literatur der Moderne: literarische Strömungen, Vertreter und ihre Werke]

11. Najważniejsi prozaicy literatury niemieckojęzycznej pierwszej połowy XX wieku i ich twórczość [Die bedeutendsten Prosaschriftsteller der deutschsprachigen Literatur der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts und ihre Werke]
12. Rozwój teatru XX wieku: teatr ekspresjonistyczny i teatr epicki Bertolta Brechta [Die Entwicklung des Theaters im 20. Jahrhundert: das expressionistische Stationendrama und das epische Theater von Bertolt Brecht]
13. Literatura niemiecka w okresie III Rzeszy: literatura na wygnaniu, 'emigracja wewnętrzna', literatura narodowego socjalizmu [Deutsche Literatur im Dritten Reich: Literatur im Exil, 'innere Emigration', nationalsozialistische Literatur]
14. Niemieckojęzyczna literatura powojenna: program, przedstawiciele, znaczenie Grupy 47 [Die deutschsprachige Literatur der Nachkriegszeit: Programm, Hauptvertreter, die Bedeutung der Gruppe 47]
15. Najważniejsze nurty literackie w literaturze niemieckojęzycznej w drugiej połowie XX wieku i ich najwybitniejsi przedstawiciele [Die wichtigsten literarischen Strömungen in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts und ihre bedeutendsten Vertreter]